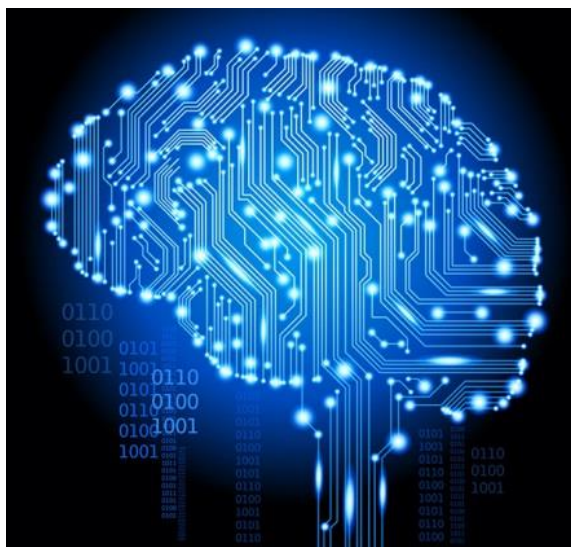

ДОСЛІДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УКРАЇНІ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасні наукові дослідження мають переважно міждисциплінарний характер, і, на думку фахівців, ця тенденція дедалі посилюватиметься. На межі кількох галузей науки виникло вже чимало нових напрямів, серед яких і роботи над створенням штучного інтелекту, що виокремилися у самостійну галузь порівняно нещодавно й тісно пов'язані зі здобутками інформатики, кібернетики, математики, комп'ютерної лінгвістики, робототехніки та навіть філософії. Вчені не мають одностайної позиції у питанні визначення даного об'єкту досліджень: ведучи мову про штучний інтелект, його здебільшого тлумачать як формалізацію завдань і функцій, подібних до тих, які виконує людина. За вказаним напрямом працює й створений 1991 року Інститут проблем штучного інтелекту (ІПШІ) МОН України та НАН України. Про здобутки його фахівців та перспективи подальших досліджень у зазначеній галузі розповів програмі «Позиція» парламентського телеканалу «Рада» директор установи – член-кореспондент НАН України Анатолій Іванович Шевченко.

За словами гостя передачі, при вивченні можливостей створення технологій штучного інтелекту як прототип використовують людину. Проте труднощі полягають у тому, що досі немає однозначного уявлення про людську свідомість, а також критеріїв визначення розумності інтелектуальних машин. Нині сконструйовано вже багато роботів, які здатні розпізнавати людську мову, генерувати зв'язний, логічно послідовний текст і мають машинний зір. Однак метою вчених є створення в подальшому таких машин, які могли б спілкуватися з людиною так, як люди спілкуються між собою, і бути максимально комфортними для користувачів. **Передбачається, що згодом інтелектуальні роботи зможуть повністю звільнити людину від виконання некваліфікованої або небезпечної діяльності та максимально точно реагуватимуть на голосові команди** (персональні комп'ютери наступних поколінь, наприклад, можна буде програмувати саме в такий спосіб – не залучаючи до цього процесу IT-спеціалістів).

Вітчизняні науковці теж мають вагомі здобутки в галузі штучного інтелекту, зокрема у вивченні головного мозку. Результати фундаментальних досліджень, здійснених фахівцями ІПШІ НАН України і вже застосовуваних у медичній практиці, довели, що **процес реанімування людини, яка перебуває у стані клінічної смерті, має тривати щонайменше 20 хвилин, а не 5, як досі вважалося,**

оскільки навіть через такий відносно тривалий відрізок часу людина ще має шанс повернутися до повноцінного життя. Крім того, вчені розробили теорію, згідно з якою створення штучного інтелекту вважається можливим за умов наявності штучної свідомості й, відповідно, штучної особистості.

Чимало проєктів учених ІППІ НАН України належать до визначених пріоритетних напрямів науки в нашій країні й виконуються, зокрема, в межах цільової науково-технічної програми НАН України «Дослідження і розробки з проблем підвищення обороноздатності і безпеки держави». Для задоволення потреб оборонної сфери призначені: комп'ютерні системи, здатні знищувати безпілотні літальні апарати; спеціальні шоломи для корекції психофізіологічного стану людини після стресової ситуації (в тому числі в бойових умовах); довгострокова вогнева точка, обладнана інтелектуальною системою для автоматичної ідентифікації та (за потреби) ліквідації рухомих об'єктів.

Насамкінець А.І. Шевченко зауважив, що для нашої країни надзвичайно важливо продовжувати фундаментальні й прикладні дослідження в галузі штучного інтелекту, адже в майбутньому досягнення з даного напрямку будуть однією з невід'ємних складових економічного процвітання будь-якої держави та її успіху на міжнародному ринку новітніх технологій. Нагальною потребою є також налагодження тіснішої співпраці між замовниками, розробниками та виробниками такого наукомісткого продукту.

[ПЕРЕГЛЯНУТИ ВІДЕОЗАПИС ТЕЛЕПЕРЕДАЧІ](#)

Матеріали опублікували: Прес-служба НАН України